

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу

ЧЕРНЕЦЬКОГО Сергія Сергійовича

на тему: «Інформаційно-комунікаційне забезпечення сталого демократичного
врядування в Україні»

на здобуття ступеня доктора філософії

з галузі знань 281 «Публічне управління та адміністрування»

за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Одним з найважливіших пріоритетів інформаційної політики держави є прозорість та відкритість перед громадянами, залучення громадськості та інформування про управлінські рішення, формуванні позитивного іміджу України на міжнародному рівні. Ключовим завданням створення сталої національної інформаційної політики стає створення відповідних державних механізмів управління розвитком демократичного врядування, та стратегій її реалізації. Це зазначено в Стратегії розвитку інформаційного суспільства, Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації, Стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018-2021 рр., Стратегії реформування державного управління України на період до 2021 року, Цілях сталого розвитку України на період до 2030 року. Міжвідомча координація органів влади задля реалізації стратегічних цілей держави, ефективне використання комунікативних та інформаційних можливостей, визначення пріоритетних напрямків розвитку системи стратегічних комунікацій є першочерговими кроками яких потребують країни особливо в умовах інформаційних викликів та загроз.

Тому, питання розвитку інформаційно-комунікаційного потенціалу органів державної влади та надання ними сучасних е-послуг залишаються нагальними на сучасному етапі сталого цифрового розвитку України.

Отже, дослідження Чернецького С.С. присвячено актуальній темі, а саме поглибленню теоретичних основ, обґрунтуванню теоретико-методичних підходів та методичних, практичних рекомендації щодо розвитку процесу інформаційно-комунікаційного забезпечення сталого демократичного врядування в умовах цифрових трансформацій для ефективної реалізації реформи публічного управління в Україні.

В дисертаційному дослідженні Чернецького С.С. вперше запропоновано науково-методичний підхід до формування комунікаційної стратегії центрального органу виконавчої влади на 2022-2024 рр. на основі визначення мети стратегії, функціональних цілей (забезпечення прав людини та доступ до правосуддя, надання якісних послуг в умовах цифрової трансформації, реалізація парламентської реформи, забезпечення прозорості і доброчесності), зацікавлених осіб (користувачі послуг, широка громадськість, персонал, соціальні служби, суспільні групи), інструментів реалізації (веб-сайти, соціальні мережі, телебачення, друковані видання, цифрові засоби/ платформи, радіо, зовнішні носії, медіа, комунікації на рівні

персоналу, кол-центри) з урахуванням принципів демократичного врядування для формування ефективної комунікації між урядом та суспільством в умовах цифрових трансформацій;

Також автором запропоновано шляхи удосконалення науково-методичного підходу до оцінки ефективності інформаційно-комунікаційного забезпечення центральних органів виконавчої влади України на основі матричного аналізу за такими показниками, як кількість запитів на інформацію, письмових звернень, звернень, що надійшли засобами Інтернет, звернень до кол-центрів, набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, кількість проведених інтерв'ю, брифінгів, прес-конференцій, участь у теле- та радіоефірах, ток-шоу, що може використовуватись для визначення можливостей та перспектив інформаційно-комунікаційного забезпечення на рівні установи.

В результаті проведених досліджень визначено основні виклики діяльності центральних органів виконавчої влади в інформаційному просторі (якість, безпека, публічність, (не)участь, освіта) та ключові проблеми інформаційного забезпечення центральних органів виконавчої влади. Доведено, що розвиток цифрових навичок населення України є одним з пріоритетів уряду в процесі здійснення цифрових трансформацій. Узагальнено ініціативи, спрямовані на розвиток цифрових навичок та компетенцій (SMB Hub Ukraine, «Підприємницький університет», освітня програма IT-nation, пілотний проект «Pathfinder»). Реалізація запропонованої комунікаційної стратегії дозволить підвищити довіру, збільшити зацікавленість суспільства до діяльності органів влади, підвищити поінформованість, обізнаність громадян, покращити стосунки із цільовою аудиторією, оптимізувати роботу апарату в напрямку демократичного врядування.

Виділено пріоритети діяльності центральних органів виконавчої влади: розвиток єдиної інфраструктури інформатизації системи державної служби шляхом впровадження сучасних інформаційних технологій в систему управління державної служби, в тому числі національної бази електронних справ державних службовців, системи інтегрованого електронного документообігу, удосконалення веб-ресурсів та використання IP-технологій. Реалізація зазначених заходів сприятиме підвищенню рівня опанування інформаційно-комунікаційних технологій, створенню умов для запровадження безперервної освіти; динамічному оновленню змісту, форм і методів навчання з використанням сучасних засобів.

В своєму дисертаційному дослідженні Чернецький С.С. науково обґрунтовує практичну доцільність визначених напрямків вдосконалення процесів управління та надає практичні пропозиції щодо імплементацій у формі рекомендацій, що підтверджуються довідками про впровадження у діяльність центральних органів влади та публічних інституцій України. Результати дисертаційного дослідження Чернецького С.С. використовувались в діяльності органів центральної влади України, наприклад при формування комунікаційної стратегії центрального органу

виконавчої влади на

2022-2024 рр. на основі впровадження

принципів демократичного врядування та застосування ключових каналів комунікації в умовах цифровізації впроваджена в Стратегічний план діяльності Міністерства юстиції України (довідка №20865/21.2/33-22 від 17.02.2022 р.). Також, автором надані рекомендації щодо підвищення ефективності інформаційно-комунікаційного забезпечення на основі впровадження новітніх інформаційних технологій використані під час складання Плану діяльності Державної екологічної інспекції України на 2022 рік (довідка №10534/02 від 21.04.2022 р.). Теоретичні положення та практичні рекомендації, які обґрунтовано в дисертаційній роботі, впроваджені в освітній процес Маріупольського державного університету щодо підвищення кваліфікації державних службовців, представників громад, депутатів місцевих рад, працівників підприємств, установ і організацій (довідка №01-32/189 від 04.04.2023 р.).

Отже, мету дисертаційного дослідження досягнуто та послідовно розкрито. Викладені завдання були виконані, повністю розкриваючи мету дослідження. Отримані результати і розроблені положення свідчать про те, що здобувачем здійснена ґрунтовна науково-дослідна робота. Структура роботи логічна, а матеріали в кожному розділі представлені відповідно до мети та призначення. Проведений у роботі теоретико-методологічний аналіз виконано на достатньому науковому і якісному рівні, що свідчить про професійну зрілість її автора. Але, незважаючи на досягнуті наукові результати та практичну цінність роботи, треба зауважити:

- на стор. 40-43, рис. 1.5. «Механізм розвитку е-урядування в Україні» визначено принципи функціонування зазначеного механізму, але у дисертації не розкрито розуміння таких принципів як доступність та залучення громадян; відкритість та прозорість; довіра та безпека в контексті цифровізації демократичного врядування;

- на стор. 60-63 автор розглядає структуру інтегрованої інформаційно-комунікаційної системи в ЦОВВ та зазначає, що можливо «виділити кілька етапів становлення комунікацій влади з громадськістю в незалежній Україні». Робота виграє б, як би алгоритм був описаний більш детально;

- аналізуючи Індекс розвитку електронного урядування в регіонах України (стор. 86) автор зазначає, що за результатами цього дослідження виявлено значний розрив між значеннями вказаних інтегральних показників на рівні областей, що свідчить про нерівномірність запровадження та використання інструментів електронного урядування та розвитку телекомунікаційної системи. Було б доцільним визначити, впровадження яких саме інструментів має позитивний вплив, а які є недостатньо ефективними;

- з тексту дисертації не зрозуміло чи запропоновані рекомендації до Комунікаційної стратегії Міністерства юстиції України на 2022-2024 рр. (стор.182-183) передбачають особливості для реалізації стратегії в умовах військового стану, чи вони є універсальними;

- на жаль, також за рамками роботи залишилось питання оцінки

фінансових потреб впровадження запропонованого інформаційно-комунікаційного забезпечення, що є актуальним питанням забезпечення сталого демократичного врядування в Україні в сучасних умовах.

Зазначені зауваження не зменшують якості дисертації, яка є логічно побудованою, самостійною і завершеною науковою роботою та відповідає вимогам МОН, що підтверджується як наявністю 9 наукових праць у вітчизняних фахових, наукометричних і зарубіжних виданнях, апробацією результатів дослідження на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях. Результати виконаної дисертаційної роботи мають наукову новизну та прикладний характер.

Отже, дисертація здобувача Чернецького Сергія Сергійовича за темою «Інформаційно-комунікаційне забезпечення сталого демократичного врядування в Україні» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» повністю відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 № 44, Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, та може бути представлена до захисту на засіданні спеціалізованої вченої ради.

Рецензент

Доктор наук з державного управління, професор

Валентина ТОКАРЕВА

Особистий підпис В. Токаревої
з.н. з держ. управл. засвідчую
професора
Начальник загального відділу

ОКСАНА СТРЕТОВИЧ